Jaargang 104. Dingsdag, 11 November 1845. No. 90.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

ZWEDEN.

STOKHOLM, 18 October.

Ook onzerzijds zijn de ratificatiën van het met Marokko gesloten traktaat op den 14den September te Tanger uitgewisseld, zoodat de tot dusverre jaarlijks aan die mogendheid betaalde schatting van 20,000 Spaansche piasters van nu af aan ophoudt.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN, 29 October.

In Tirol is een streng verbod tegen het stoken van brandewijn uit aardappelen afgekondigd. Een gelijk verbod zal ook in de andere provinciën des rijks worden gedaan.

Van den 1sten November. Een Weener bankbeambte heeft valsche wissels, ten bedrage van meer dan 60,000 fl., uitgegeven; men verneemt thans, dat hij zich te Sebenstein, bij Wiener Neustadt, om het leven heeft gebragt.

BERLIJN, 3 November.

Voor eenige dagen werd aan Z. M. den Koning eene nieuwe uitvinding vertoond, die op H. D. zoowel als op onze hoogere ambtenaren een' grooten indruk heeft te weeg gebragt. Het is eene uitvinding, die, uit hoofde van de onberekenbare gevolgen, welke zij in het staatkundig en burgerlijk leven kan hebben, wel geschikt is, om den nadenkenden met schrik te vervullen. Een schrander inwoner dezer stad heeft namelijk de kunst uitgevonden, om alle oorkonden, alle geschriften, elke soort van papieren geld, enz. zoo bedriegelijk juist na te maken, dat het geoefendst oog het origineel van de kopij niet kan onderscheiden. Verrassend vooral is de bijzonderheid, dat hij binnen korten tijd honderde kopijen maakt, als hebbende hij tot het vervaardigen van een gegeven getal niet meer tijd noodig, dan een boekdrukker, die hetzelfde getal zetten en drukken wilde. Een onzer hoogere beambten stelde den uitvinder eene dier oude oorkonden ter hand, welke, volgens de gewone meening, de meeste zwarigheden tot nabootsing aanbieden. Hij gaat met het stuk naar huis, keert na korten tijd terug en biedt den verbaasden ambtenaar 50 kopijen van de oorkonde aan, die van het origineel niet te onderscheiden waren.

Op deze oorkonden bevonden zich verscheidene oude handteekeningen, die, gelijk meestal het geval is, in donkerder of bleekere tint zeer van elkander verschilden. Alles was op het naauwkeurigst wedergegeven en nagebootst. Men stelde nu den uitvinder eene Kassenanweisung van eene belangrijke waarde ter hand. Aldra keert hij terug, en legt een aantal nagemaakte Kassenanweisungen van dezelfde waarde op de tafel, met verzoek aan de aanwezigen, om de echte uit de valsche te zoeken, zonder dezelve tegen het licht te houden. Niemand kon eenig onderscheid vinden.

Bij het gevaar dezer uitvinding voor het staatkundig en maatschappelijk leven, daar zij eene geheele verandering in het papieren geld, oorspronkelijke akten, enz. volstrekt noodzakelijk zou maken, gelooft men, dat de Regering deze gevaar dreigende uitvinding van den man zal koopen, ten einde alzoo alle misbruik derzelve voor te komen.

— Aan alle geestelijken en schoolonderwijzers is van wege de autoriteiten ernstig verboden, zich in de nieuwsbladen over godsdienstzaken uit te laten. Dien ten gevolge zal men van dezen kant in de dagbladen geene verdere protesten opzigtelijk de kerkelijke aangelegenheden lezen.

FRANKFORT, 5 November.

De Hessen-Darmstadsche regering heeft dezer dagen de Duitsch-Catholijken als kerkgenootschap erkend, en hun als zoodanig staatkundige regten, ofschoon nog met zekere beperking, verleend. — Men verwacht, dat dit voorbeeld eerlang in andere Duitsche Staten, in de eerste plaats hier, te Frankfort, zal worden gevolgd.

— De bestuurderen der Schotsche kerk hebben aan die der Duitsch-Catholijken, in Berlijn, een schrijven gerigt, waarin zij aan laatstgemelden een groot aantal bijbels ter beschikking stellen, welke aanbieding met dankbaarheid zal worden aangenomen.

— Een brief uit Boven-Silezië, in de *Breslauer Zeitg.* voorkomende, hangt een treurig tafereel op van de ellende, die onder de landelijke bevolking aldaar heerscht. Volgens ontwijfelbare opgaven, bedraagt het inkomen, in doorslag, van elk hoofd eens huisgezins, hetzij deze tot de klasse der arbeiders, of tot die der kleine grondbezitters behoort, niet meer dan 6 th. jaarlijks, hetwelk onmogelijk kan volstaan, om in de eerste behoeften van een eenigzins talrijk huisgezin te voorzien. Men voedt de grootste vrees voor den aanstaanden winter.

— Bij gelegenheid der viering van den gedenkdag der kerkhervorming, is te Leipzig een klein geschrift van professor *Robbe* aldaar, een afstammeling van *Luther*, in het licht verschenen, dat veler aandacht tot zich trekt. Het heeft in de eerste plaats ten doel, alle Duitsche Protestanten op te wekken, om op den 18den Februarij 1846 den dood des Hervormers plegtig te herdenken, die alsdan juist drie eeuwen geleden zal plaats hebben gehad, en verder om, uit de opbrengst der brochure, den grond te leggen eener stichting voor *Luthers* nakomelingen, zoo als de schrijver er thans meer dan tachtig kent.

— De Vereeniging tot hervorming onder de Israelieten heeft in hare laatste zitting erkend, dat het tijd was, eene zondag-godsdienst voor hare geloofsgenooten in te voeren. Eene commissie, daartoe benoemd, is belast met de zorg voor eenen geschikten leeraar, en zal daarna bij de gemeente om inruiming van de bidzaal verzoeken. Het is nog geen jaar geleden, dat het aanbod van 2000 fl., ten behoeve van eene nieuwe synagoge, bestemd om daarin ook des zondags godsdienstoefening te houden, als onaanneembaar werd van de hand gewezen.

— Volgens een berigt in de Lucernsche *Staats-Zeitung* heeft de te Lucern in hechtenis gestelde *Jacob Muller* den 31 Oct. eene volledige bekentenis afgelegd, dat hij de persoon is, welke den raadsheer *Leu* om het leven gebragt heeft. Hij heeft den moord volbragt met een lang jagtroer, dat hij met een' musketkogel geladen had (volgens de *Staats-Zeitung*, was het moordtuig naar *Muller's* eigene aanduiding uit zijne schuilplaats te voorschijn gehaald); reeds tweemaal te voren had hij *Leu* opgewacht met het doel, om hem te vermoorden. Volgens hetzelfde blad, was *Muller* niet uit persoonlijken haat, maar door geldnood, en wel door de *staatkundige vijanden* van *Leu*, tot deze misdaad gedreven. Op bevel van het Lucernsche verhoorregt werden, naar aanleiding van de bekentenis van *Muller*, in den nacht van den 31sten Oct. op den 1sten Nov., dr. *Casimir Pfyffer*, een van de aanvoerders van de liberale partij in het kanton Lucern, de kapitein van de stoomboot *Vögelin* en verscheidene andere aanzienlijke liberalen in hechtenis genomen. Te Lucern heerschte, ten gevolge van deze gebeurtenis, groote ongerustheid; doch algemeen werd de bewering geuit, dat *Muller's* bekentenis afgedwongen geweest is en dat zij den beschuldigden was afgeperst, om de standvastigste en aanzienlijkste tegenstanders van de Jezuïten-aanhangers in het verderf te helpen. De Regering heeft dadelijk militaire versterking naar Lucern laten aanrukken, en den grooten raad tot eene buitengewone zitting tegen den 3den November doen bijeenroepen.

Men schrijft deswege uit Lucern: De bekende *Müller* van Littau, die ter zake van den moord aan *Leu* in hechtenis is, heeft een langdurig verhoor ondergaan, en daar hij niet verklaarde overeenkomstig de tegen hem gerigte beschuldiging, liet de regter van instructie *Ammann* hem door een' korporaal der landjagers op eene vreesselijke wijze geeselen. *Ammann* liet tusschenbeide eenige oogenblikken ophouden en vroeg hem weder, of hij het bekennen wilde? de ongelukkige, die buitendien reeds eenige maanden gevangen zit, en meestal krom gesloten is, en vreesselijk schreeuwde en jammerde, verklaarde herhaaldelijk onschuldig te zijn, en dat hij dus niet bekennen konde, wat hij niet gedaan had. Daarop beval *Ammann*, hem op zeer schraal rantsoen te zetten en bedreigde hij hem met nog heviger geeseling, dan den laatsten keer.

Van den 6den. In Karlsruhe verwacht men eerstdaags eene verklaring der Roomsche geestelijkheid, met opzigt tot het geschil tusschen de Badensche regering en den aartsbisschop van Freiburg. Er zullen alsdan wel krachtige of beslissende maatregelen tot handhaving van het gezag der staatswetten te verwachten zijn.

— Het proselytismus heeft in de provincie Lijfland eene zoodanige uitbreiding verkregen, dat men het aantal boeren, die tot de Grieksche kerk zijn overgegaan, op 10,000 kan schatten. Men heeft kerspelen, wier geheel nationale bevolking over gegaan is, of zich ten minste bij de priesters daartoe bereid verklaard heeft. Deze lieden worden hierin hoofdzakelijk geleid door de meening, dat eene verandering van godsdienst hunnen maatschappelijken toestand zal verbeteren.

— In de Poolsche stad Cechanowo is bijna de geheele Jodenstraat afgebrand. Ruim 100 familiën bevinden zich daardoor zonder dak.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 3 November.

De kamer van koophandel van Manchester heeft aan sir *Robert Peel* eene petitie ingediend, om den graanhandel in het vereenigd koningrijk vrij te stellen. De eerste minister heeft geweigerd die petitie aan te nemen.

— Het hoofd van een aanzienlijk handelshuis te Liverpool, de heer *Lyon*, is laatstleden Donderdag verdwenen, na een groot aantal vervalschingen bedreven te hebben. Men gelooft, dat hij naar Londen is gegaan, om zich gemakkelijker naar buiten 's lands te kunnen inschepen. Zijn signalement is reeds alom bij de policie der hoofdstad bekend.

— De *Morning-Advertiser* beweert, dat het vraagstuk betrekkelijk het huwelijk der Koningin van Spanje ten genoege van Engeland en Frankrijk is opgelost. Prins *Leopold van Saksen-Koburg* zal *Isabella II* en de hertog de *Montpensier* de infante *Luisa* huwen.

De onderhandelingen zijn geheel geëindigd en hetzelfde dagblad beweert in staat te zijn, om te kunnen verzekeren, dat prins *Leopold*, vergezeld door zijnen vader, binnen kort naar Lissabon zal vertrekken, van waar hij zich naar Londen begeeft.

— De heer *South* geeft berigt in een onzer geachtste bladen, dat de beroemde hoogleeraar in de scheikunde, *Faraday*, proefondervindelijk tot de ontdekking is gekomen van hetgene hij sedert zoo lang had gezocht: de regtstreeksche betrekking van electriciteit en magnetismus tot het licht. Eerlang ziet men nopens deze gewigtige ontdekking de omstandige mededeeling aan de koninklijke maatschappij te gemoet.

Van den 5den. Kapit. *Hager*, bevel voerende op de bark *Marcella*, die in Engeland aangekomen is, berigt, dat hij in de nabijheid van de Western Islands door eene ontzettende menigte van sprinkhanen, welke van Afrika naar zee gejaagd waren, is heengezeild. De zee was, 400 Engelsche mijlen ver, met eene korst van sprinkhanen, ter dikte van eenige duimen, bedekt.

— Het vooruitzigt van groote duurte en schaarschheid, ten gevolge van het misgewas der aardappelen, houdt in Ierland alle gemoederen bezig. Te Dublin is den 1sten dezer onder het voorzitterschap van den lord-mayor, eene groote vergadering van ingezetenen tot het beramen van maatregelen ter voorkoming van gebrek gehouden. De admiraal *Oliver* sloeg, onder anderen, voor, de gelden, door de Vereeniging tot herroeping der Unie ter bevordering van dat doel bijeengebragt, nu ten behoeve der noodlijdenden, door het aankoopen van levensmiddelen, te besteden; maar dit voorstel werd, onder luid geschreeuw, dat het schandelijk was zoodanig iets te durven opperen, verworpen. Na het nemen van eenige voorloopige besluiten, is de vergadering tot Dingsdag gescheiden.

— De *Quebec-Mercury* deelt eene lijst mede der branden, welke in 1845 Amerika hebben geteisterd Al de schade, te zamen genomen, wordt begroot op eene som van niet minder dan ruim 50 millioenen guldens.

Van den 6den. De admiraliteit heeft berigt ontvangen, dat de Groothertog *Konstantijn*, tweede zoon van den Keizer van Rusland, in den loop dezer week, aan boord van een schip der Russische militaire marine, te Plymouth zal aankomen. Z. K. H. zal zich dadelijk naar zijne doorl. moeder in Italië begeven.

— Het getal manschappen, welke aan boord van het stoomschip *l'Eclair* aan de gele koorts zijn gestorven, bedraagt 70.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 November.

Het Gouvernement heeft depêches doen toekomen aan zijn gezant te Konstantinopel, den heer *de Bourqueney*. Zijn gedrag in de zaken betreffende den Libanon wordt volkomen goedgekeurd, en hij heeft in last, om aan de Porte te kennen te geven, dat Frankrijk het sluiten der kloosters aldaar als eene oorlogsverklaring zal beschouwen.

— In een' brief nopens het gevecht van Sidi-Brahim, door een' bewoner van Djemma-Ghazaouat geschreven, wordt verzekerd, dat de kapitein *Gentil de Saint Alphonse* door den emir zelven is doodgeschoten.

— Volgens een schrijven in het *Journal des Débats*, zou het plan van *Abd-el-Kader* zijn, om tegen Marokko als Mogendheid met Mogendheid te kunnen handelen. Dit hof heeft hem reeds lang in den weg gestaan, omdat het eene vijandelijke houding tegen hem had aangenomen en er toebereidselen gemaakt werden, welke *Abd-el-Kader* begreep, dat tegen hem gerigt waren. Hij wil dus een Sultan worden, die over een volk regeert en over een leger beschikt.

— De kruidkundige *Gaubert* heeft in eene zitting van de akademie der wetenschappen het in het oog vallende wegsterven der boomen op de Boulevards te Parijs verklaard uit de heldere gasverlichting bij nacht, daar de boomen, zoo wel als de levende schepselen, den nachtelijken slaap noodig hebben.

— Als tegenhanger voor de beruchte aardappelziekte melden thans onze dagbladen, dat de in Bordeaux uit de Indisch-Chinesche wateren terug gekomen kapitein *Latapie* de tijding heeft aangebragt, dat over wijduitgestrekte streken op Bourbon het suikerriet, op sommige plaatsen, aan eene ziekte lijdt, die tot ernstige bezorgdheid, meer nog voor het eerstkomende dan voor het tegenwoordige jaar, aanleiding geeft. In de uitputting of uitzuiging van den grond ligt de oorzaak niet; want de ziekte vertoont zich ook aan riet, dat op den weelderigst tierenden grond is geplant; men geloofde er hetzelfde, wat men in Frankrijk met opzigt der aardappelen heeft aangenomen, dat, namelijk, de ook op Bourbon plaats gehad hebbende veelvuldige verandering van weersgesteldheid de eerste oorzaak is.

— Een brief uit Rome, dd. 28 Oct., deelt een nieuw adres van de ontevredenen in Romagna aan den Paus mede, dat aldus luidt:

„ Heilige vader! Het afschuwlijke bestuur van uwe ministers heeft aller geduld uitgeput; indien de staat nu niet is geschokt door staatkundige beroeringen, hebt gij dit te danken aan den verstandigen geest der meerderheid, welke, het gevaarlijke van een' inval van vreemde troepen beseffende, er niet is toe kunnen overgaan, om de pogingen te ondersteunen van eenige jeugdige gemoederen, die, hoe wélgezind ook, in de wapenen een geneesmiddel gezocht hebben tegen de ons teisterende rampen. Het zou een waar ongeluk zijn, indien deze hatelijke krijgscommissiën, bestaande uit menschen, welke nog erger zijn dan wilde dieren, hare werkzaamheden bleven vervolgen; want het leven en de vrijheid der burgers is voor haar slechts een spel. Heilige Vader! zij zijn voorbij, die dagen van doffe ontwetendheid, toen de vorsten eene onbeperkte magt konden uitoefenen; tegenwoordig weet het volk, wat het aan den vorst en wat de vorst aan het volk verschuldigd is, en het kan niet lang met gelatenheid blijven lijden; de inbreuken op de heiligste regten veroorzaken, dat het wraakgevoel tot wanhoop overslaat. Verjaag dus hen, wier heersch- en geldzucht de gevaarlijkste en misdadigste ontwerpen moeten doen uitbroeijen, en stel geen vertrouwen in de tegenwoordige uitvoerders van uwen wil; bedenk, dat het een heiligschendend bedrijf is, burgers tegen burgers op te hitsen, elke druppel van hun bloed is eene zware misdaad voor u in de oogen der menschen en voor God! — Wij verlangen niet uwe oppermagt te ontkennen. Het beroep op de vorsten van Europa geeft u te kennen, welke wetten wij behoeven; wij verlangen, dat de Godsdienst, de rede, het regt, en de menschelijkheid niet meer met voeten getreden worden; wij verlangen instellingen, die met de tegenwoordige verlichting in overeenstemming staan; en zal dan het zigtbaar hoofd der kerk, de verkondiger van die lessen van zachtmoedigheid, welke in het Evangelie vervat zijn, op zulke gepaste verzoeken antwoorden met de vernietiging van het volk, dat de vorsten aan zijn wereldsch gezag hebben toevertrouwd?"

Van den 7den. Aan de beurs spreekt men sedert eenige dagen van niets anders, zegt *l'Esprit Public*, dan van de ongehoorde winsten, welke de heer *Rothschild* uit de actiën van den noorder-spoorweg gerealiseerd heeft. Hij heeft, zegt men, al deze actiën te zamen tot een' koers verkocht, die 300 pCt. premie te boven gaat, en zijne winst zou meer dan 40 millioenen bedragen. Hij heeft deze actiën voor zijne rekening te gelijken tijd in Parijs, Lyon en Londen doen verkoopen. Het schijnt eene daadzaak te zijn, dat sedert een jaar de winsten van het huis *Rothschild* meer dan 120 millioenen fr. bedragen hebben.

— De heer *Vanni* heeft aan de akademie der wetenschappen van Parijs voorloopig bekend gemaakt, dat hij eene manier gevonden heeft, om, zonder eenige amalgame met vreemde zelfstandigheden, het kwik derwijze hard en gedegen te maken, dat men daaruit medailles kan slaan.

— Bij het ministerie van oorlog zijn gisteren rapporten ontvangen van maarschalk *Bugeaud* betrekkelijk zijne eerste operatiën. Men verzekert, dat de maarschalk *Soult* geweigerd heeft kennis van dezelve te nemen en verklaard zou hebben, dat er voortaan tusschen hem en den hertog *van Isly* geene betrekkingen konden plaats hebben.

— De *Emancipation de Toulouse* heeft eenen brief ontvangen, waarin eene nieuwe gruweldaad der trouwelooze Arabieren wordt medegedeeld: 12 man van het derde eskadron zijn door eenen stam, dien men voor bevriend hield, onthoofd en verbrand.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 5 November.

In deze residentie is overleden Z. Exc. de Heer *J. G.* baron *Verstolk van Soelen*, Grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw, Grootkruis van verschillende vreemde orden, sedert 1841 minister van Staat, vroeger gedurende een aantal jaren minister van buitenlandsche zaken, lid van de vierde klasse van het Koninklijk Nederl. Instituut, enz., enz.

— Door de centrale afdeeling is bereids opgemaakt haar voorloopig verslag nopens het ontwerp van wet, strekkende tot aanmoediging van den invoer van levensmiddelen.

Door 45 leden van de Tweede Kamer is het ontwerp onderzocht; eenige leden hebben als hun gevoelen te kennen gegeven, dat de Regering niet bevoegd was tot het nemen van de maatregelen, bij het besluit van den 14den September j.l. vastgesteld, omdat die maatregelen niet kunnen gezegd worden in het belang van handel en nijverheid, maar uitsluitend in dat van de arbeidende volksklasse, te zijn genomen, en dat alzoo in dezen ontbrak de voorwaarde, waaronder bij artikel 2 der wet van den 19den Junij j.l. (*Staatsblad* no. 28) aan den Koning de bevoegdheid tot het tijdelijk verlagen van de regten op den in- en uitvoer is toegestaan.

Eenige weinige leden waren van oordeel, dat thans het geschikte oogenblik gekomen is, om de geheele intrekking eener wet, van welke de nadeelige gevolgen zich, hunnes inziens, zoo zeer lieten gevoelen, aan de Staten Generaal voor te dragen.

Andere leden, ofschoon die intrekking mede verlangende, hielden nogtans de tegenwoordige gelegenheid daartoe voor minder geschikt.

De groote meerderheid intusschen heeft het onderhavig wetsontwerp beschouwd als eene op zich zelve staande voordragt, houdende maatregelen van eenen tijdelijken en voorbijgaanden aard.

Ten einde de gepastheid der voordragt te kunnen beoordeelen, heeft men in sommige afdeelingen aangedrongen op het erlangen eener opgave van de beweging in de granen, gedurende het jaar 1844 en de eerste maanden van 1845, — voorts eene opgaaf nopens den invoer, sedert de afkondiging van het besluit van den 14den Sept. j.l.; — en eindelijk, zoo mogelijk, eene gelijke opgaaf nopens den aanvoer in België, na het in werking brengen van de laatstelijk aldaar vastgestelde wettelijke maatregelen.

Sommige leden meenden, dat, tot meerdere aanmoediging van den aanvoer van levensmiddelen, voor alle schepen, die daartoe zouden gebruikt worden, geheele vrijdom van vuur-, ton- en bakengelden behoorde te worden verleend.

De groote meerderheid heeft zich met de redactie van den considerans om verschillende redenen niet kunnen vereenigen.

Art. 1. De vraag is in sommige afdeelingen geopperd, waarom de invoer van de in dit artikel vermelde levensmiddelen niet geheel is vrijgelaten?

Door een groot aantal leden is de meening geuit, dat het invoerregt op *gort*, *grutten* en *gepelde gerst* te hoog is gesteld. Men deed opmerken, dat het inkomend regt op de *gerst* is 10 cents per mud, of per 65 ponden en alzoo per 100 ponden 15 4/13 cents. Aannemende, dat bij het pellen 30 pCt. verloren gaat, dan zoude het regt op de *gepelde gerst* maar kunnen bedragen 22 cents per 100 ponden, terwijl daarvoor bij het ontwerp een regt van *f* 3 wordt voorgedragen, of een beschermend regt van *f* 2,78, dat men veel te hoog oordeelde en bijkans gelijkstaande aan een verbod.

Men was ook van gevoelen, dat het regt op *meel* behoorde te worden verminderd, en in allen gevalle dat *roggemeel* lager belast moest worden, dan het *tarwemeel*. Ook was men van oordeel, dat het meel van *maïs*, welk graan hier te lande niet schijnt gemalen te kunnen worden, met het *roggemeel* behoorde te worden gelijk gesteld. Eindelijk werd gevraagd, of de benaming van *meel* hier in zulk eenen algemeenen zin moet worden opgevat, dat daaronder mede begrepen is het *meel van aardappelen?*

Met betrekking tot de artikelen *boonen*, *erwten*, *linzen* heeft men aangemerkt, dat de regten op dezelve niet bij koninklijk besluit vermogten te zijn verminderd, naardien art. 2 van de wet van den 19den Julij jl. niet op dezelve toepasselijk was.

Ten aanzien van den termijn, tot op welken de invoer tegen verminderde regten zou worden toegestaan, was men bijkans algemeen van gevoelen, dat hij ruimer behoort te worden gesteld.

Ook wenscht men van de Regering te vernemen, in welken zin moet opgevat worden het gezegde in de memorie van toelichting: „dat tegen den 1sten Junij de nieuwe oogst, „althans aanvankelijk, in de behoefte zal kunnen voorzien."

Art. 2. In twee afdeelingen heeft men den bij dit artikel voorgestelden maatregel als onvoldoende beschouwd, en derhalve aangedrongen op eene meer afdoende verlaging van het invoerregt op de hier vermelde graansoorten.

Art. 3. De meerderheid heeft zwarigheid gemaakt, om zich met de bepaling van dit artikel te vereenigen, oordeelende, dat het voorbehoud, bij de wet van den 19den Junij j.l. vastgesteld, voor voldoende te houden is, en dat, zoo de omstandigheden eene uitbreiding van de thans voorgedragene maatregelen noodig maakten, er dan altoos gelegenheid bestaan zou, om de wetgevende magt daarin te doen voorzien.

— Nog is door de centrale afdeeling opgemaakt het voorloopig verslag nopens de voordragt van wet, betrekkelijk de vervanging der schatkistbiljetten. Daaruit blijkt, dat het bovengemelde ontwerp van wet, dat in de afdeelingen der Tweede Kamer door 45 leden onderzocht is, bij de meerderheid van die leden tegenstand heeft ontmoet.

Er bestond, namelijk, bij vele leden dier meerderheid twijfel omtrent de noodzakelijkheid van den voorgestelden maatregel. Men begreep niet, uit welken hoofde er behoefte kon zijn aan meerdere vlottende schuld. Ook kon men de tegenwoordige voordragt niet wel overeenbrengen met de bekende nota van berekeningen, gevoegd bij het ontwerp van wet tot aanvulling der middelen van 1844 en 1845, en waarbij gerekend scheen te zijn op de intrekking, althans voor een groot gedeelte, van de schatkistbiljetten van 1834.

De meerderheid vond bezwaar in het vormen van zulk een aanzienlijk kapitaal vlottende schuld.

Door onderscheidene leden is de vraag gedaan, of, uit aanmerking van den aard van het uit te geven papier, er niet gelegenheid zou bestaan, om het tegen veel lagere rente te plaatsen, dan waarop bij het ontwerp schijnt gerekend te zijn.

De minderheid van de leden had wel tegen de voordragt op zich zelve geene bedenkingen, doch zij achtte het volstrekt noodig, tot aantooning van de noodzakelijkheid en doelmatigheid derzelve, in de eerste plaats, te ontvangen het verslag nopens den toestand der schatkist op den 1sten Januarij 1845. Ten andere wenscht zij te vernemen, of de voorgestelde creatie van nieuwe schatkistbiljetten, ter vervanging van die, welke in den jare 1834 ter voorziening in eene *blijvende* behoefte zijn uitgegeven, moet beschouwd worden als de creatie eener blijvende schuld, en zoo ja, waarom dan niet de voorkeur wordt gegeven aan de vorming van *gevestigde* schuld, liever dan de toevlugt te nemen tot de vermeerdering der vlottende schuld, waartegen altoos vele bedenkingen bestaan.

— De *Zuid-Afrikaan* meldt, dat het Engelsche gouvernement eindelijk de Natalsche zaak met ernst scheen te willen regelen, en den heer *West*, civiele commissaris van Albanie, tot luitenant-gouverneur en den heer *H. Cloete senr.* tot recorder voor het Natalsche gewest had benoemd.

Wij betwijfelen zeer, of hierdoor de rust onder de uitgeweken Hollandsche emigranten zal worden gevestigd. Zoo het schijnt, is de heer *West* een Engelschman, die zelfs de Hollandsche taal niet kent. De meeste emigranten hebben reeds voor lang de omstreken van Port-Natal en Pietermauritzburg verlaten, en zich beneden de 26° Zuiderbreedte nabij de Delagoa-baai nedergezet; dáár vereenigen zich die dappere en onverschrokkene nazaten onzer landgenooten, en aldaar zullen zij zich vereenigd staande houden, en hunne zaak, de zaak der waarheid, zal zegevieren! Met welk regt Engeland zich benoorden de Oranje-rivier tot Port-Natal uitstrekt, is voor elken aardrijkskundige onbegrijpelijk en tegen alle regelen van volkenregt aan.

Wat klaagt Engeland over Frankrijks bezetting van Noord-Afrika, daar eerstgenoemd land zich in Zuid-Afrika onophoudelijk uitbreidt, en zich niet ontziet, om, met horden Zoola's vereenigd, het zwaard tegen Christenen op te heffen en tot schier in het hart van Afrika hen met vrouwen en kinderen te vervolgen, die zij eenmaal hunne landgenooten noemden.

Van den 6den. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden zijn ingekomen:

1) Een wets-ontwerp tot herziening van de bestaande wetgeving nopens de bezwaarschriften, betrekkelijk 's rijks directe belastingen.

2) Een ontwerp ter aanvulling der middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van 1844 en 1845; tot dit ontwerp behooren, behalve eene toelichtende memorie, ook nog staten van berekening omtrent de financiën.

3). Een ontwerp tot wijziging van hoofdstuk IX. A(nationale schuld) der begrooting van 1845.

Nadat de kennisgeving der Eerste Kamer, houdende vereeniging met het adres van antwoord, was medegedeeld, heeft de heer *van Panhuys*, voorzitter der commissie tot het opstellen van het adres, rapport uitgebragt. Nadat het adres aan Z. M. was voorgedragen, heeft Z. M. geantwoord:

„Ik ontwaar door de aanbieding van dit adres, dat het U. E. M. welbekend is voorgekomen, om de rede, met welke Ik uwe tegenwoordige zitting heb geopend, niet onbeantwoord te laten.

„Het is mij aangenaam uit den inhoud van dat stuk te vernemen, dat ik op de ijverige medewerking van U. E. M. kan blijven rekenen, en Ik stel er bijzonderen prijs op, de verzekering te ontvangen, dat de Staten Generaal instemmen met Mijn gevoelen, dat het wijzigen der Grondwet op eene overtuiging van noodzakelijkheid behoort te rusten."

Bij de Kamer is ontvangen een adres van de heeren *van Heukelom en van Vollenhoven*, c. s., allen graanhandelaars en commissionairs te Amsterdam, die hunne bedenkingen in het midden brengen nopens de aangeboden wet tot aanmoediging van den invoer van levensmiddelen. Adressanten meenen, dat thans het tijdstip geboren is, om eindelijk over te gaan tot geheele afschaffing der graanwet. — Nederlegging ter griffie.

De centrale afdeeling heeft haar verslag opgemaakt en doen drukken, betrekkelijk het ontwerp nopens de aflossing van schuld over 1845. De beraadslaging daarover wordt bepaald op Zaturdag aanstaande. De commissie tot de verzoekschriften brengt rapport uit op onderscheidene in hare handen gestelde petitiën, waaronder een adres van het gemeentebestuur van 's Gravemoer (Noord-Braband), verzoekende, dat de schadeloosstellingen, wegens militaire inundatiën aan ingezetenen van die gemeente toekomende, nog in den loop van dit jaar mogen worden uitbetaald; ter griffie; — een adres van *Hendrik Bruin*, in de Warmoesstraat te Amsterdam, waarbij een plan wordt ingediend betrekkelijk de hermunting van onze zilveren speciën en aangaande het uitgeven van papieren munt; ter griffie; — een adres van de provinciale Staten van Overijssel, waarbij wordt toegezonden een afschrift van een request aan Z. M. ingediend, waarbij gevraagd wordt, of de provinciale Staten in hun reglement bepalingen kunnen opnemen, die de benoeming van hunne gedeputeerden betreffen; ter griffie en drukken van het verslag.

Eindelijk is ook breedvoerig verslag gedaan van een stuk van den herhaaldelijk bij de Kamer requestrerenden heer *Catz*, die ditmaal zegt, een belastingstelsel te hebben uitgedacht, hetwelk een ieder zal tevreden stellen; hij eindigt met zich te beklagen, dat hem geene betrekking van adviseur voor 's rijks aangelegenheden wordt aangeboden. Ook had hij gaarne zijne reis- en verblijfkosten, in het belang van het land gedurende 15 jaren gemaakt, terug; orde van den dag.

Daarna is de vergadering gescheiden.

— Het ruiter-standbeeld van *Willem de Zwijger* is gisteren geplaatst op deszelfs 14 voeten hoogen pedestal, vóór den nieuwen vleugel van Zr. Ms. paleis in het Noordeinde. Naar wij vernemen, zal dit fraaije monument, toegewijd aan de gedachtenis van den Vorst, die eenmaal de vrijheid van Nederland grondvestte, op den 17den November e. k., den gedenkdag eener niet minder heugelijke verlossing voor ons Vaderland, plegtig worden ontbloot door Z. M. den Koning, de verdere leden van het Vorstelijk gezin en den opper-hofmaarschalk graaf *van der Duyn van Maasdam.*

Van den 8sten. Zondag aanstaande wordt H. K. H. prinses *Albert van Pruissen* alhier op het paleis in het Noordeinde verwacht; het personeel van HDr. bediening is alreeds gedeeltelijk in deze hofstad aangekomen. — Ook worden in dat zelfde paleis vertrekken in gereedheid gebragt en prachtig verguld, als zijnde, zoo wij vernemen, bestemd, om H. M. de Koningin *Victoria* van Engeland te ontvangen, welker overkomst in Januarij of Februarij e.k. wordt te gemoet gezien.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is beraadslaagd over het ontwerp van wet tot aflossing van schuld over den jare 1845 [*f* 300,000 3½ pCt. schuldbekentenissen van het voormalig amortisatie-syndicaat]. Nadat eenige leden en Z. Exc. de minister van financiën deswege het woord hadden gevoerd, is het ontwerp met eene meerderheid van 38 tegen ééne stem, die van den heer *Storm*, aangenomen.

Uit de rede des ministers is gebleken, *dat de staat van 's rijks geldmiddelen allergunstigst is*, en dat er van de sommen, die uit de vrijwillige leening zijn voortgevloeid, *zes millioenen guldens minder gevorderd worden*, dan aanvankelijk werd gerekend noodig te zijn. Er zijn in de schatkist ruim middelen voorhanden, om alle uitgaven, door de wetgeving ingewilligd of aan haar aangevraagd, te bestrijden. Daarna is de vergadering gescheiden.

— De 's Gravenhaagsche afdeeling der *Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van den sterken drank* hield, in den avond van den 5den dezer, hare eerste algemeene vergadering, onder voorzitting van den heer med. doct. *Jeltes*, in een der localen van het gebouw der Armeninrigting, tot dat einde door derzelver hoofdcommissie welwillend afgestaan. Nadat de voorzitter met eene gepaste toespraak de bijeenkomst geopend had, werd aan den secretaris, den heer *J. A. T. Cohen Stuart*, gelegenheid gegeven, om de leden met de geschiedenis van de *Nederlandsche Vereeniging* in het algemeen, en van hare *'s Gravenhaagsche afdeeling* in het bijzonder, bekend te maken. Uit dit verslag bleek, onder anderen, dat deze afdeeling, die ongeveer een jaar bestaan heeft, reeds bij de 500 leden telt. Voorts vatte andermaal de voorzitter het woord op, en onderhield Z. Ed. de vergadering met eene belangrijke rede over de geschiedenis van den sterken drank, en de pogingen tot deszelfs afschaffing, van lieverlede tot meerdere rijpheid gebragt, en besloot met eene krachtige opwekking, om de zaak der afschaffing, onder opzien naar hooger bijstand, meer en meer te behartigen, zoo tot persoonlijk voordeel, als tot bevordering van huiselijke en maatschappelijke orde en welvaart.

Nagenoeg twee honderd leden, meerendeels tot de arbeidende klasse behoorende, woonden deze vergadering bij in stille aandacht en met blijkbare belangstelling. De volgende bijeenkomst zal in hetzelfde locaal gehouden worden op Donderdag, den 4den December eerstkomende, des avonds te half acht.

— Dezer dagen is alhier aangekomen en aan het hôtel van den heer *Stanislas* op het plein afgestapt Z. Exc. de generaal-majoor baron *Wilmar*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Belgen bij het Nederl. hof. Heden is Z. Exc. door den Koning in een plegtig gehoor ontvangen en heeft Z. Exc. zijne geloofsbrieven aan Z. M. aangeboden.

— Omstreeks 12 uren heden middag had hier een voorval plaats, dat zeer ernstige gevolgen na zich had kunnen slepen en wederom leert, dat men geene paarden of wagens aan de zorg van jongens behoort over te laten. Drie knapen kwamen met een ledigen wagen met twee paarden bespannen van het station van den spoorweg in hollende vaart aanrijden. Twee der jongens sprongen of vielen van den wagen, maar de derde bleef er op zitten. De paarden liepen nu de trekvaart langs het zoogenoemde Zieken op. Eensklaps raken de paarden los, de wagen gaat in eene schuinsche rigting voort en met den jongen er nog op de trekvaart in. Een geruimen tijd was er niets van den knaap te zien, hij lag onder den wagen in de vaart. Eindelijk sprong een slagersknecht op eene daar liggende schuit, en had na veel aangewende pogingen eindelijk het geluk den knaap te grijpen en van een anders gewissen dood te redden.

AMSTERDAM, 6 November.

Men verneemt met zekerheid, dat door de Nederlandsche Handel-Maatschappij aan den *partikulieren handel op Java* de gelegenheid wordt aangeboden, om van de door haar bevrachte en op *Java* aanwezige scheeps-ruimte, tot de aldaar bestaande vrachten, gebruik te maken tot de *aflading van rijst naar Nederland*; in diervoege, dat, wanneer, met eenen onderlast van gouvernements-producten, nagenoeg de helft, of ruim een derde der gemetene scheeps-ruimte, met rijst wordt aangevuld, die bodems, bij hunne aankomst in *Nederland*, door de Maatschappij als van eene *tusschen-reis* terug gekeerd beschouwd en mitsdien onmiddellijk na aankomst, op den bestaanden voet, dat is, na inspectie, in de gewone bevrachtingen der Maatschappij opgenomen zullen worden; welke gunst echter niet verder zal kunnen worden genoten, dan door de schepen, die tot op ult°. Maart 1846 in *Indië* zullen aankomen.

Ook deze maatregel, omtrent welken, zoo bij de directie der Maatschappij te *Amsterdam*, als bij hare agenten te *Rotterdam*, nadere inlichtingen te bekomen zijn, heeft ten doel, zoo veel maar immer mogelijk, te gemoet te komen in het bezwaar, wegens schaarschheid en duurte van levensmiddelen, in het voorjaar van 1846 te duchten.

Men verneemt tevens, dat, ten gevolge van deze beschikking, eerlang nog eenige bevrachting van scheeps-ruimte bij de Maatschappij te verwachten is.

Van den 9den. Bij besluit van den regeringsraad van het Groot-Hertogdom Luxemburg, van den 31sten Oct. l.l., is bepaald, dat alle uitvoer van aardappelen over de grenzen, ten westen van het Groot-Hertogdom, van af en met het tolkantoor van Saegemühl tot aan het Pruissisch grondgebied, tot nader order is verboden.

— Zijne Majesteit, willende de plaatselijke besturen zooveel mogelijk te gemoet komen in de bezwaren, welke verbonden zijn aan de maatregelen, ten behoeve van de armen en minvermogenden te nemen, ter voorziening in de b... ten aan levensmiddelen, ontstaan door den mislukten a... pelen-oogst, heeft, bij besluit van den 25sten Oct. jl., b... dat de acten en stukken, op te maken en uit te geven ter za... geldopnemingen, welke door de plaatselijke bestur... voorschreven einde zullen worden gedaan, vrij zullen van zegel en gratis zullen worden geregistreerd, en dat in het geval, dat krachtens die akten hypothecaire ins... vingen ook zonder betaling van regt, alleen tegen vold... van het salaris van den hypotheekbewaarder en het zegel zijner registers, zullen plaats hebben.

NIJMEGEN, 4 November.

In de gemeente Groesbeek heeft zich de denrups wed... het drie- tot zesjarig dennen plantsoen, toebehoorende de erven *Singendonck*, geopenbaard. Hoezeer dit in... waarschijnlijk eene andere soort, dan 't geen gedurende zomer zoo vele verwoestingen heeft aangerigt, zooveel mog... weggevangen en vernield wordt, heeft het zich nogtans een terrein van ongeveer 10 tot 20 bunders uitgestrekt veel nadeel toegebragt.

UTRECHT, 6 November.

De Staten dezer provincie hebben, in hunne buitenge... bijeenkomst van heden, tot lid van de Tweede Kamer Staten Generaal verkozen den heer mr. *N. P. J. Kien.*

BAARLE NASSAU, 6 November.

Men verneemt, dat in den afgeloopen nacht te Turn... een gruwelijk ongeluk heeft plaats gehad. Een molen... die sedert eenigen tijd aan vlagen van krankzinnig... leed, heeft heden nacht, uit zijne legerstede opstaa... een mes gevat, en daarmede een zijner kinderen, vier j... oud, op eene verschrikkelijke wijze om het leven geb... Hij is heden morgen in verzekerde bewaring genom... wordende het aldaar algemeen betreurd, dat zulks niet v... ger heeft plaats gehad; daardoor ware dit ongeluk we... voorgekomen.

'S HERTOGENBOSCH, 7 November.

L.l. Woensdag heeft te Waalwijk een droevig ongeval pl... gehad. De twintigjarige zoon van de weduwe *W.* verma... zich met, tegen den uitdrukkelijken wil zijner moeder, de achterplaats zijner woning op duiven te schieten. moeder ging naar hem toe, om hem het geweer af te nem... In de daardoor ontstane worsteling schijnt het gew... afgegaan te zijn: het trof de arme weduwe zoodanig in regterarm, dat hij reeds is afgezet moeten worden. jongeling is dadelijk in verzekerde bewaring genomen naar wij vernemen, heden ochtend gevankelijk naar d... stad overgebragt.

KATWIJK, 7 November.

Sedert den 31sten October l.l. zijn alhier nog 6 bez... dingen bokking, ten bedrage van ruim 540,000 stuk... waaronder 3 bezendingen van de Katwijksche Maatschap... met ruim 290,000 stuks aangekomen.

LEEUWARDEN, 8 November.

Gedurende dit jaar zijn in deze gemeente met versch... lende veldgewassen bebouwd geweest de volgende bund... tallen land:

BENAMING DER VELDGEWASSEN.	GETAL BEBOUWDE BUNDERS.			OPBRENGST PER BUNDER GEMIDDELD IN NED. MUDDEN.	GEWIG PER M IN NED. P
Wintergerst........	1	83	75	25	58½
Zomergerst.........	13	04	40	20	57
Haver..............	13	27	77	25	46
Tarwe..............	2	28	33	12	37½
Winterkoolzaad.....	„	36	74	19	62
Zomerkoolzaad......	„	86	91	16	61
Boonen.............	7	71	62	20	79
Erwten.............	1	10	23	5	80
Cichorei...........	7	34	87		
Aardappelen........	56	„	„		

Het vlas heeft per bunder nagenoeg 120 bundels opgele... verd, terwijl de cichorei per bunder ongeveer 15150 Ned... ponden heeft geproduceerd.

Van de aardappelen, waarvan één bunder ongeveer 10 mudden heeft opgebragt, mag men stellen, dat daarvan gedeelte misgewas is.

— Men verneemt, dat Zijne Majesteit bij besluit v... den 24sten October 1845, aan Pastoor en Gecommitteerde de R.-C. Gemeente van de Sint Franciscuskerk te Bolswar... toestemming heeft verleend, om voor eigene rekening een nieuwe Kerk te bouwen, waaraan de gemeente eene dringende behoefte gevoelt, zoodat men binnen weinige... ken de publieke aanbesteding mag te gemoet zien.

ASSEN, 6 November.

Men verneemt, dat in den nacht van den 1sten op den 2den jl. in een land onder de gemeente Havelthe, eene vette koe, toebeho... rende aan *Jacob Snoeken* aldaar, is geslagt, dat de... ders een stuk er van hebben medegenomen, terwijl m... de aan eene der drie overige vette koeijen, welke in hetzel... de land liepen, drie wonden aan den hals waren toegebrag...

GRONINGEN, 10 November.

Naar wij uit goede bron vernemen, is thans concessie verleend tot den aanleg eens spoorwegs door onze provincie in verbinding met dien van Overijssel. De liniën, welk... dezelve zal doorloopen, zijn, naar wij verder vernemen de volgende:

Van *Groningen* naar *Noordlaren*, bij *Vries* langs naar *Assen*, over *Beilen* naar *Meppel*, enz.

Van *Groningen* langs *Westerbroek*, *Hoogezand*, *Sappemeer*, *Zuidbroek*, bij *Eexta* over het diep naar *Winschoten*, en verder over *Beerta* naar de *N. Schans.*

Van *Groningen* naar *Bedum*, *Middelstum*, over *Westeremden*, *Loppersum*, *Tjamsweer*, *Appingedam*, naar *Delfzijl.*

Van *Groningen* regt door het *Westerkwartier*, ongeveer langs het *Colonelsdiep*, naar *Augustinusga*, en zoo verder naar *Leeuwarden.*

Wij verheugen ons, dat deze concessie is verleend op een tijdstip, waarop vele handwerksliedén buiten werk geraken en als 'tware daarnaar tegen den winter op nieuw beginnen om te zien. Te wenschen is het derhalve, dat met de werkzaamheden spoedig een begin kan worden gemaakt, opdat hierdoor de arbeidende klasse in den aanstaanden winter de zoo hoog noodige werkzaamheid vinde, die vereischt wordt, om met eigen handenarbeid in het noodige onderhoud te kunnen voorzien.

— Den 8sten dezer is aan onze Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de beide regten de heer Frans Frederik Ludwig Ulrich Last, geboren te St. George d'Elmina, na het verdedigen van eenige *quaestiones juris inaugurales.*

Wij vertrouwen, dat het sommigen niet onwelkom wezen zal, te vernemen, op welk eene wijze het bekende voorstel der tweede klasse van het Kon. Ned. Instituut, ter afschaffing eener onnoodige titulatuur in het ligchaam der brieven, buitenlands ontvangen en beoordeeld wordt. Zoo komt er in de 3de aflevering van een onlangs uitgegeven Vlaamsch Tijdschrift, *Het Taelverbond*, ten slotte van de mededeeling van genoemd voorstel, de volgende oordeelvelling voor:

„Bij het kennisnemen van bovenstaand berigt zullen onze lezers zich welligt de vraag doen: hoe het komt, dat onze Noordnederlandsche stambroeders er niet eer op bedacht zijn geworden, om perk en palen te stellen aan eene zoo aanstootende gewoonte. Niets is er meer gedwongen, onnatuurlijker en, zeggen wij het ronduit, belagchelijker, dan hunne wijdloopige en holklinkende titulatuur. Wij, Vlamingen, zeggen sinds eeuwen her eenvoudig weg: „Mijnheer, Mevrouw," voegen er hoogstens de hoedanigheid van den aangesprokene bij, en drijven de pligtpleging niet verder. Hierin ten minste hebben wij noch op het voorbeeld der Engelschen, noch op dat der Franschen moeten wachten. Mogt de tweede klasse van het Instituut in haar wélgemeend ondernemen ten volle slagen. De Noordnederlandsche briefstijl zou er ongetwijfeld niet min beleefd, maar voorzeker wat min vervelend bij worden."

H.

Men verneemt, dat aan het plan, om alhier weder eene tooneelsocieteit op te rigten, gevolg zal gegeven worden. Reeds hebben verscheidene kunstminnaren als leden deelgenomen. Binnen kort zullen zij bijeen komen, om eene directie te kiezen. Welligt dat daarna de eerste representatie spoedig zal plaats hebben.

Zoowel om het genoegen voor den tooneelbeminnaar, als om het onderhoud, dat zulk eene societeit in den winter aan de menschen oplevert, is het te wenschen, dat alles met den besten uitslag bekroond mag worden, en eene verdere deelneming zulks moge ondersteunen.

Verdere Landhuishoudkundige berigten uit het Buitenland.

In België is men voornemens, aan de beide hoogescholen van Luik en Gent leerstoelen op te rigten voor de wetenschappen, die op den akkerbouw betrekking hebben, en wel voornamelijk de Chemie. Tevens wil de regering eene modelboerderij aanleggen. In allen gevalle, zegt de berigtgever, wordt de landbouw hierdoor meer bevorderd, dan door verhooging der regten op den invoer van koren, welke de landeigenaars verlangen, te meer, daar de prijs van het koren reeds zeer hoog is.

In het Lombardijsch-Venetiaansche koningrijk brengt de zijdeteelt jaarlijks 90 mill. francs op. Men telt er boven de 9000 weeftouwen, welke de in het land geteelde zijde verarbeiden.

Op den 28sten Sept. werd het landhuishoudkundig feest te Kanstadt in het Wurtenbergsche gevierd. — Eene tallooze volksmenigte woonde de door het schoone weer begunstigde tentoonstelling van landhuishoudelijke voortbrengselen bij. De koning hield te paard eene monstering over die dieren en waren, welke de prijzen het meest hadden verdiend. In het bijzonder stelde hij belang in paarden, welker teelt al meer en meer verbeterd en veredeld wordt. Deze tentoonstelling werd besloten met eene groote harddraverij.

Ter bevordering der landhuishoudkunde is in Rusland in de laatste tien jaren zeer veel gedaan, en evenwel mogen, in dien opzigte, de Oostzeeprovinciën en Finnland aan de Russische provinciën tot voorbeeld dienen. — In de Oostzeeprovinciën vindt men al de landgoederen uitmuntend bebouwd, de velden voortreffelijk bearbeid. Slechts in Esthland en in den Esthischen omtrek van Lijfland wonen de boeren nog in slechte hutten en in de onmiddellijke nabijheid hunner vee en dieren. De meeste boeren der Oostzeeprovinciën kunnen lezen, velen schrijven; men vindt onder de Nieuw-Finnlanders, onder de Letten en Esthen boeken en tijdschriften. De landhuishoudkunde wordt zeer bevorderd door het aanhoudend verblijf van den adel op zijne landgoederen.

Op den 1sten November des vorigen jaars werd de school voor boeren te Rödbing in Noord-Sleeswijk geopend; de vakken, welke daar onderwezen worden, zijn: land- en tuinbouw, natuurwetenschappen, wereldgeschiedenis, geographie, meetkunst, teekenen, gymnastiek, enz. Door de leerlingen wordt niets voor het onderwijs betaald; in de directie bevindt zich ook een 26jarige boer.

Op den 16den October 1844 werd in Schoppenstedt in het Brunswijksche de akkerbouw-school geopend. Deze inrigting heeft het zich ten doel gesteld, boerenzonen te bekwamen en geregt geschikt te maken voor hun toekomstig landhuishoudkundig beroep.

In Silezië zal eene landhuishoudkundige leerschool, gelijk aan die te Eldena, opgerigt worden. De Staat zal den daarvoor benoodigden grond geven. De directeur der inrigting en de onderwijzers aan dezelve zijn reeds benoemd. Buiten deze inrigting wenschen de Siliziërs nog eene andere, en wel, ter vorming van geschikte bestuurders en ambtlieden.

Ook in Hongarije heeft men besloten ter oprigting van nationale industrie-scholen, op kosten der Regering. Onder de leervakken behoort ook landhuishoudkunde.

Over den Elektrieken Telegraaf.

In de Vergadering der Akademie van Wetenschappen heeft de heer ARAGO onlangs aangekondigd, dat de commissie, door Z. E. den minister van binnenlandsche zaken belast met de oprigting van eenen elektrieken telegraaf tusschen Parijs en Rouaan, de door haar genomene proeven volkomen gelukt zag, en wel zoo, dat men thans het vraagstuk van den elektrieken telegraaf als volkomen opgelost mag beschouwen. Men heeft thans niets meer, dan bijzaken van minder belang te beslissen.

In den *Times* lazen wij onlangs: „Men verneemt, dat het Gouvernement, in overeenstemming met de maatschappij van den' spoorweg, het voornemen heeft, eenen elektrieken telegraaf van Londen naar Holyhead op te rigten; de geleidraad zal zich uitstrekken over eene lengte van 2 à 300 Engelsche mijlen (280 à 400 kilometers), en zal gaan over de handeldrijvende middelpunten Liverpool, Manchester en Birmingham. De wonderbaarlijke uitkomsten, door den Elektromagnetischen toestel, die op de lijn van den South-Western werkzaam is, en Londen met Portsmouth verbindt, verkregen, hebben het Gouvernement bewogen eene correspondentie op de lijn van Holyhead te vormen.

„De telegraaf zal geheel en al de commerciële correspondentie veranderen; want op elk oogenblik van den dag wordt men met de fluctuatie der fondsen te Londen, Liverpool, Manchester en Birmingham bekend. De admiraliteit en de handel hebben van den elektrieken telegraaf, die tusschen Londen en Portsmouth gevestigd is, reeds vele voordeelen getrokken. Men verzekert, dat het voornemen bestaat, om nog andere elektrieke telegrafen op te rigten, en wel op de volgende lijnen: van Nill-Elms naar Southhampton (handels-telegraaf), 77 mijlen, met eenen zijtak op Gosport, 21 mijlen; op den atmospherischen spoorweg van South-Devon, 52 mijlen; op den Great-Western, van Paddingston naar Slough, 18 mijlen; op de lijn van Yarmouth en Norwich, 20 mijlen; op de lijn van Douvres en Tombridge naar Maidstone, 15 mijlen; op den atmospherischen spoorweg van Croydon; op de lijn van Blackwell; op die van Manchester naar Leeds, met een' zijtak op Oldham; op een deel van de lijn van Edimburg naar Glasgow; op den atmospherischen spoorweg van Dalkey naar Kingstown (voor den handel, en het transport der noodige depêches ten dienste der konvooijen). Al deze lijnen beslaan eene uitgestrektheid van 250 mijlen, waarbij men nog moet voegen 300 mijlen voor de lijn van Londen naar Holyhead.

(*Ingezonden.*)

De groote Handel, welke zich tegen den Landbouw en niet zelden tegen het Fabrijkwezen van ons vaderland overstelt, heeft reeds verscheidene jaren getracht, de graanwet van 1835, welke zoo allervoordeeligst op onzen landbouw heeft gewerkt en nog voortdurend werkt, weder opgeheven te hebben, en heeft daartoe niet zelden redeneringen gebezigd, welke men zich in de land-provinciën de moeite niet nam te wederleggen. Het groote onheil, hetwelk den aardappelenoogst in schier geheel Europa, van het noorden naar het zuiden, voor dit jaar heeft vernield, en het daardoor veroorzaakte gebrek aan een der voornaamste levensmiddelen, komt aan die heeren nu bijzonder te stade, en zij maken daarvan dan ook dagelijks gebruik, om op de intrekking dier wet met alle kracht aan te dringen. Vermits er tot dus ver uit de duizendtallen, die van de nuttigheid der wet overtuigd zijn, en op goede gronden oordeelen, dat men haar behouden moet, immers zoo lang de graanwetten in de overige Staten van Europa blijven bestaan, nog niemand zich heeft opgedaan, die de verdediging dezer wet met nadruk en opzettelijk heeft op zich genomen, zoo willen wij hier alleen herinneren, dat de landbouwers in deze provincie, reeds in December 1823, een request aan Z. M. den Koning hebben ingediend, om te verkrijgen verbod van invoer van tarwe, rogge, gerst, haver, boonen en, zoo mogelijk, mede van koolzaad, en wel voor elk tijdperk, waarop die produkten hier te lande zekeren daarbij opgegeven prijs zouden hebben bereikt, of met zoodanige andere bepalingen, als in het belang van ons vaderland zouden dienstig bevonden worden; en dat bij dit zeer uitvoerig adres eene groote inlichtende Memorie is gevoegd, waarin de prijzen der granen van vele jaren herwaarts worden opgegeven en eene raming voorkomt van de opbrengst der landen en de daartegen overstaande openbare lasten en dagloonen, met terugwijzing op vroegere wetten en verordeningen, en vooral ook op het groote belang van den Staat, om, door aanmoedigende wetten de menigte heidevelden in ons vaderland te doen ontginnen, de kwelderlanden te doen indijken, den landbouw te verbeteren, en wat van dien aard meer is. Dit adres beslaat met de Memorie 52 bladzijden in folio, compres gedrukt, en is in 1823 te Groningen bij H. EEKHOFF, H.z., uitgegeven. Beide stukken verdienen, bij de overweging van het heilzame of nadeelige der Wet van 1835, zeer in aanmerking te komen, zonder dat de steller dezes daardoor wil te kennen geven, dat de benarde omstandigheden, door den ongelukkigen uitslag van den aardappelen-oogst in dit jaar veroorzaakt, niet voor een zeker tijdperk eenige wijzigingen in het aangenomen stelsel zouden kunnen raadzaam maken.

GRONINGEN, 10 November 1845. X.

Mijnheer de Redacteur!

Voor eenigen tijd in uwe Courant gelezen hebbende een berigt uit Brunswijk, waarin vermeld werd, dat z.w.eerw., de heer dr. HERTZFELDT, door de Regering aldaar van zijn ambt zoude ontzet zijn, omdat hij, naar het denkbeeld van sommigen, niet orthodox genoeg was, en vooral omdat hij zich zoude veroorloofd hebben, op den rustdag des Heeren op den spoorweg te reizen, — en niet wetende, uit welke bron dit berigt afkomstig was, heb ik omtrent die zaak informatiën ingewonnen, niet uit de tweede hand, maar uit Brunswijk zelf. Ik heb nu vernomen, dat dit berigt geheel onwaar is, en slechts een uitvloeisel is geweest van de zucht van sommige Duitsche bladen, die, — *tout comme chez nous*, — gaarne iets prikkelends aan hunne lezers opdisschen. De geheele zaak komt hierop neder, dat men het bedoelde reizen in een geestelijk opperhoofd niet heeft kunnen goedkeuren, — en hierin heeft men volkomen gelijk.

Met de plaatsing van deze regelen van teregtwijzing zal UED. mij, ter wille van de waarheid, zeer verpligten.

GRONINGEN, 10 November 1845. C.

SOLWERD, 3 November. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van den weleerw. zeer gel. Heer J. CANNEGIETER, is heden, op vertoonde collatie, tot predikant te Solwerd en Marsum beroepen de eerw. heer OTTO ULRICH OKKEN, kandidaat tot de heilige dienst bij het Provinciaal Kerkbestuur van Groningen. Er was eene nominatie geformeerd van de navolgende kandidaten, alphabetisch gesteld: C. J. ABRESCH, te Groningen; H. BLAAUW, te Groningen; H. BROUWER, te Uithuizen; J. CANNEGIETER, te Zeerijp; HORREUS DE HAAS, te Groningen; K. HOFKAMP, te Groningen; G. D. STERENGA KUIPER, te Winschoten; O. U. OKKEN, te Groningen; E. TONKES, hulpprediker te Spijk.

De gekozene heeft deze beroeping bereidvaardig aangenomen.

NIJMEGEN, 5 November. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van den wel eerw. zeer gel. heer ds. E. J. DE VOOGT naar Amsterdam, is heden door den grooten kerkeraad der Hervormde gemeente alhier, beroepen: De wel eerw. zeer gel. heer LEENDERT VAN HAAFTEN, predikant te Goes.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Nyburg den 27 Oct., kapit. *Roelfsema* Hillechiena Geerdina, van Rotterdam n. Corsoer; den 30sten *Waterborg* jonge Frederik, van Rostock n. Kiertemunde; den 1 Nov. *Scherpbier* de 5 Broeders en *Mulder* Margina, beide van Holbeck n. Holland; *Poelman* Everhardus, van Nakskov n. Holland. — Te Rendsburg den 30 Oct., *de Boer* vr. Petronella, van Neustadt n. Groningen; den 31sten *Hilbrands* vr. Wendelina, van Hamburg n. Karebach; *Walker* Gebina, van Rotterdam n Svendborg; *Hansen* Catharina, van Antwerpen n. Dantzig; *Kramer* Elisabeth, van Neustadt n. Dordrecht; *Meijer* Gesina, van Rudkioping n. Antwerpen; den 1 Nov. *Sap* Margaretha Everarda, van Amsterdam n. Faaborg; *de Jong* Annegina, van Amsterdam n. Flensburg; *Lukkien* Tjakkina, van Schiedam n. Corsoer; *de Jong* Sikkolina Hooites, van Dordrecht n. Bogense; *de Jonge* Jantina, van Groningen n. Bogense; *Lukje* Liefdadigheid, van Groningen n. Horsens; *Post* Catharina, van Delfzijl n. Odense; den 2den *Klontje* Meinsina en *Lukkien* Jettina Roelina, beide van Lubeck n. Holland; *Prins* Eendragt, van Groningen n. Hardersleben; *Mooi* Tiessina, van Amsterdam n. de Oostzee; *Stuiveling* Christina Maria, van Kiel n. Dordrecht; den 3den *Broeckema* Ida Hillechiena, van Fanoe n. Amsterdam; *Olthoff* Abeldina, van Amsterdam n. Lubeck. — Te Tonningen den 30 Oct., *Jaski* Tjark Giezen, van Hadersleben n. Holland; *Kroon* Catharina Hendrika, van Kioge n. Holland; den 31sten *Dekker* vr. Bouwina, van Faaburg n. Holland; *Kwint* Hendrika, van Assens n. Holland; *Plukker* juffer Hendrika, van Riga n. Groningen; *Schuur* Hinderkina, van Kiel n. Amsterdam; *de Boer Sap* Hendrika, van Amsterdam n. Rendsburg; den 1 Nov. *Meijer* Pieter Hendrik en *Lukje* Annegina, beide van Amsterdam n. de Oostzee; den 2den *Wijnstok* Vriendschap, van Samsoe n. Groningen; *de Vries* Hoop op Welvaart, van Lubeck n. Groningen.

Binnengekomen te Amsterdam den 8 Nov., kapit. *Sprik* Anna Maria, van Petersburg; *van Calkar* jonge Hero, van Koningsbergen; *Scherpbier* Jantina Frouwina, van Koppenhage; *Schuur* Hinderkina, van Kiel; *de Jonge* Catharina en *Wolkammer* Hillegina Alberdina, beide van Hamburg. — Te Texel den 5 Nov., *Ouwehand* Germania, van Hull; den 6den *de Jong* de 4 Zusters, van Londen. — In het Vlie den 5 Nov., *Drent* Engberdina Annechiena, van Drammen. — Te Dordrecht den 7 Nov., *de Boer* Anna Agatha, van St. Malo. — Te Gravesend den 2 Nov., *de Jonge* jonge Reintje, van Workum. — Te Hull den 1 Nov., *Ouwehand* Fransiska Maria, van Amsterdam; den 3den *Hoeksma* Graaf van Rechteren, van Kampen; *Boer* Margina, van Zwolle. — Te Falmouth den 2 Nov., *Ketelaar* de Hoop, van Cardiff n. Amsterdam. — Bij Lezard den 31 Oct, *Jaski* Anna en Elisa, van Amsterdam n. Batavia. — Te Berwich den 1 Nov., *Egberts* Catharina, van Emden. — Te Pillau den 30 Oct., *Vos* Hoop op Eendragt, van Dantzig. — Te Brakkestoe den 17 Oct., *Potjewijd* Albertina, van Randers n. Schiedam. — Te Hamburg den 1 Nov., *Fenenga* Welvaart, van Amsterdam; den 3den *Postema* juffer Frasina, van Honfleur; op de Elve den 2den *Knoop* vr. Ikina, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 2 Nov., *Siemers* Gesina, van Amsterdam; *Santjer* vr. Trientje, van Groningen. — Te North Shields den 3 Nov., *Koning* Zeldenrust, van Antwerpen; *Kramer* Fortuna, van Antwerpen. — Te Kroonstad den 28 Oct., *Bakker* Alexander, *Schoemaker* Johanna Rebecca, *Zelling* Gesina en *Muntendam* Ariane, alle vier van Amsterdam; *Wijkmeijer* Anna, *Menkeman* Catharina Sijpkens en *Top* Gesina Wilkens, alle drie van Hull

Binnengekomen te Helvoet den 7 Nov., kapit. *Bakker* Anna Hermanna, van Bordeaux. — Te Marseille den 31 Oct., *Hansen* Harmonie, van Stockholm. — Te St. Ubes den 24 Oct., *Nagel* Afina Alberdina, van Amsterdam. — Te Port a Port den 28 Oct., *Sap* Jantina Annechiena, van Amsterdam. — Te Gravesend den 4 Nov., *Smit* Jan Freerk en den 5den *Bakker* Onderneming, beide van Harlingen. — Te North Shields den 4 Nov., *de Groot* Josina Wilhelmina en *van Wijk* Zorg en Vlijt, beide van Amsterdam; *Fijn* Klasina Theodora, van Antwerpen. — Te Hull den 4 Nov., *Ketelaar* Jantina Hendrika, van Zwolle; *Oetzes* Alida Maria, van Kampen; den 5den *de Jonge* jonge Clemens, van Amsterdam. — Te Frederikstadt den 14 Oct., *de Weerd* Groot Lankum, van Amsterdam. — Te Drammen den 16 Oct., *Scherpbier* jonge Anna, van Bremen. — Te Hamburg den 5 Nov., *van Sluis* Ettina en *Kuipers* vr. Maria, beide van Harwich.

In lading te Londen den 4 Nov., kapit. *Muis* Anna Maria, voor Antwerpen. — Te Liverpool den 4 Nov., *de Boer* Paulina, voor Dordrecht.

Zeilklaar te Londen den 1 Nov., kapit. *Scholtens* vr. Alida, naar Amsterdam. — Te Liverpool den 4 Nov., *Kamminga* Urania, naar Dordrecht.

Vertrokken van Amsterdam den 6 Nov., kapit. *Bekkering* Christina, naar Sunderland; *Bakker* Tjatsina, naar Hamburg; *Ouwehand* de Hoop, naar Hull; den 7den *Spijkman* Josina Louisa, naar Londen. — Van Texel den 6 Nov., *Kuiper* Meinsina, naar Londen; *Bekkering* Catharina, naar Hull; den 7den *Tersteeg* Udonia, naar Marseille. — Uit het Vlie den 5 Nov., *Hazewinkel* Helena, naar Callundborg; *Klasen* Maria Anna en *Kramer* Jacoba Maria, beide naar Aarhuus; *Visser* Eensgezindheid, naar Oudsoen; *Duit* Maria, naar Rendsburg. — Van Vlissingen den 6 Nov., *Pekelder* de 2 Gebroeders, op avontuur. — Van Stockton den 1 Nov., *Bauwens* jonge Jacob, naar Antwerpen. — Van Kroonstad den 21 Oct., *Brons* Fenna, naar Nantes; den 23sten *van der Borg* Catharina Cornelia, naar Amsterdam. — Van Wismar den 30 Oct., *Teensma* Jacoba, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 2 Nov., *Breeland* Hendrika Arentina, naar Belt.

Vertrokken van Texel den 8 Nov., kapit. *Bakker* de Verwachting, naar Londen; *Rozema* Gesina, naar Newcastle; *Ouwehand* de Hoop, naar Hull. — Van Nantes den 5 Nov., *Vegter* Anna, naar Rotterdam. — Te Gravesend den 5 Nov., *Scholtens* vr. Alida, naar Amsterdam. — Van Hamburg den 4 Nov., *Visser* Tietje, naar Amsterdam; den 5den *Drent* Eendragt, naar Groningen.

Aangaande het schip *de Goede Verwachting*, kapit. Schreuder, den 14 Aug., van Amsterdam naar Hamburg vertrokken, heeft men sedert niets vernomen.

Het schip *Berndina*, kapit. Freerichs, van Bergen naar Antwerpen, is bij Harlingen gestrand, doch de equipage en twee passagiers gered; men hoopte de lading te kunnen bergen.

Het schip *Caroline*, kapit. Thygesen, van Krageroe naar Trepoit, is den 23 Oct. op Doggersbank door het volk vol water en masteloos verlaten; de kapitein, stuurman en twee matrozen waren over boord geslagen en verdronken, doch de overige gered.

Den 22 Oct. is in de Noordzee door het volk verlaten gevonden en op het strand bij Thorup aangebragt eene tjalk, van Hollandsch maaksel, doch waaraan geen naam was te ontdekken; dezelve is beladen met hout; op eene aan boord gevonden kist staat *H. A. Jansen;* op eene andere kist *H. G. W.* en op een' zak *J. B.*, waaronder *uttern.*

Het schip *Alida Ikina*, kapit. de Jonge, van Odense met erwten naar Holland, is den 27 Oct. benoorden Fosmas gezonken; van de equipage is alleen de matroos *Jan Persman* gered, doch de overigen zijn verdronken.

Op de kust van Rugen is aangespoeld een groen geschilderde boot van Hollandsch maaksel, zijnde 12 voeten lang; een roer van een Hollandsch schip, benevens een naambord, waarop »*Rotterdam* 1841."

DELFZIJL den 10 Nov. Binnengekomen den 6den kapit. *Brederode* vr. Renske, *Denekamp* de 4 Gebroeders en *de Jonge* Jacobina, alle drie van Ditzum; den 7den *Mulder* Bina en Margaretha, van den Pr. Polder; *Bos* de 3 Gezusters, van Leer; *Joosten* Goede Verwachting, van Cuxhaven; *Witkop* vr. Martha en *Stenger* Vriendschap, beide van Noorwegen en laatst van Cuxhaven; den 8sten *Hilbrands* vr. Maria, van Meldorp; *Korvinga* vr. Sijka en *Mooi* vr. Mettina, beide van den Pr. Polder; *Kat* Stad Emden, van Emden. — Vertrokken den 5den *Jansen* Temperantia, naar Newcastle; *Bootsman* Stijna, naar Emden; den 7den *Bosscher* Geerdina, naar Bremen; *Albers* Amor, naar Odessa; den 8sten *Visser* Mina Tida en *Losscher* Geerardina, beide naar Bremen; *Mulder* vr. Anna, naar Norden; *Barghoorn* vr. Trientje, naar Emden; *Pluim* Antina, op avontuur; *Huisman* Itjea en *Huisman* de 4 Gebroeders, beide naar Bremen; *Peters* vr. Catharina, naar Emden; *de Jonge* Klasina Margaretha, naar de Polder; *de Jonge* vr. Aaltje, naar Bremen.

TERMUNTERZIJL den 10 Nov. Binnengekomen den 7den kapit. *Bakker* Jantje, van Bremerhaven; den 8sten *Buining* Jantina Kranenborg, van Noorwegen. — Vertrokken den 3den *Meinders* Maria, naar Papenburg.

ZOUTKAMP den 9 Nov. Binnengekomen den 6den kapit. *Goosens* juffer Ellegonda, van Petersburg; *Plukker* Hendrika, van Riga; den 7den *Stubbe* Jantina, van Petersburg; *Dekker* vr. Bouwina, *Wijnstok* Vriendschap, *de Boer* vr. Petronella, *Drewes* de 2 Gebroeders, *Veenstra* Aukje, *Wolthuis* vr. Klasina, *Gerjets* jonge Egerika, den 9den *de Vries* Hoop op Welvaart en *Lukkien* Jettina Roelfina, alle negen van Belt. — Vertrokken den 8sten *Haverbult* juffer Ynske, *Schaap* Geerdina en *Mulder* Lubbina, alle drie naar Londen.

HARLINGEN den 8 Nov. Vertrokken den 2den kapit. *Klein* Baudina, op avontuur; *Smit* Jan Freerk, naar Londen; den 5den *de Boer* Neptunus, naar Frankrijk; den 7den *Kuiper* Gustaaf, naar Denemarken.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN,

WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

30 Oct. de Boer, Gezina (Veendam), v. Amsterdam n. Koningsb.
Flik, de vr. Johanna (Veendam), v. Amsterdam n. Petersb.
31 —— Uil, Sijbrand Jan (Woudsend), v. Petersburg n. Amsterdam.
Stuit, Johannes (Harlingen), v. Petersburg n. Amsterdam.
1 Nov. Klasen, de Vriendschap (Pekela), v. Petersburg n. Nantes.
Haverbult, de jonge Johanna (Gron.), v. Amsterd. n. Riga.
Visser, het Toeval (Harlingen), v. Bergen n. Stettin

Volgens ontvangen berigt, zijn op de westkust van Jutland de volgende schepen gestrand:

LEMVIG, 20 Oct. De Nederlandsche kof *Lamchina*, uit de Pekela, kapt. *J. D. Greven*, van Havre naar Stettin, met stukgoederen; de equipage, de vrouw van den kapitein en een kindje zijn allen gered, en de lading en het tuig is geborgen; of het schip weer af kon gebragt worden, was nog onzeker; daar het op droog land staat.

THISTED, 26 Oct. Het Nedl. schip *Christina*, kapt. *J. J. de Jough*, uit Veendam, van Amsterdam naar Seaham, in ballast; de manschap gered, doch het schip is weg.

HJERTING, 24 Oct. De Nedl. kof *Geerdina*, kapt. *P. J. Zoutman*, uit de Wildervank, in ballast van Yarmouth naar Odense; de equipage is gered, doch het schip waarschijnlijk weg. — Den 22sten de Nedl. kof *Eendragt*, kapt. *R. C. de Groot*, uit de Pekela, van Laurvig naar Harlingen, met hout; de equipage en lading zijn geborgen, doch het schip geheel aan stukken geslagen.

De Wind den 30sten en 31 October N.W.

ELSENEUR, 1 November 1845.

107ste KONINKL. NEDERL. LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

5de Lijst. No. 12387 een prijs van *f* 1250. — *6de Lijst.* No. 17836 een prijs van *f* 1000. No. 8065 een prijs van *f* 20,000. — *7de Lijst.* No. 2551 en 16205 ieder een prijs van *f* 1000.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Ponden	48 Cts., per ℔	12 Cts.
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	12^5 Cts., „ „	25 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	13^5 Cts., „ „	46 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	12^5 Cts., „ „	42 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 3 Oncen	11^5 Cts., „ „	39 Cts.

GRONINGEN, 10 November 1845.

Burgemeester en Wethouderen: H. DE RANITZ.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 7 November.

TARWE.	Veen 60, 62 ℔ f 6,70 f 7,15	» 41 ℔ f 3,60
O. Bak 70 ℔ f 9,75	GERST.	Zw. Voer 38 » » 3,10
Oml. J. 70 » » 9,25	Wint. 52 ℔ f 5,30	» 41 » » 3,40
» » »	» 54 » » 5,70	» 44 » » 3,70
N. Old. 68 » » 8,25	» 56 » » 6,10	
» 70 » » 8,65	Zomer 52 » » 4,45	BOONEN.
» 72 » » 9,15	» 54 » » 4,85	Paardenb. f 7,50 a f 9
ROGGE.	» 56 » » 5,25	ZADEN, ENZ.
N. Inl. 64 ℔ f 7,25	Knobbe 60 » » 6,00	Gr. Gort f 11 a f 12
» » 66 » » 7,65		Par. 100 N. ℔ f 15 a f 18
» » 68 » » 8,05	HAVER.	Koolz. f 9 a f 11
O. » 66 » » 7,65	Dikke 41 ℔ f 3,60	Zomerz. f 7 a f 9
N. BOEKWEIT.	» 44 » » 4,15	Boterz. f 7 a f 9
Gr. Zd. 62 ℔ f 7,60	» 47 » » 4,55	Dederzaad f
» 64 » » 8,00	» 50 » » 4,90	G. Mostz. f 6 a f 9,00
» 66 » » 8,40	Bl. Voer 35 » » 2,70	Raapol. f 39,50
Zwarte 64 » » 7,90	» 38 » » 3,15	Boter ¼ Ton f 28 f 32

Over het algemeen was het heden met de granen goed prijshoudend. — Tarwe in een doen. — Rogge en Boekweit als voren wel afgaande. — Gerst wel zoo goed te plaatsen. — Beste Haver als genoteerd te plaatsen; bijsoorten minder begeerd. — Boonen slap. — Groene Erwten *f* 14 à *f* 17; graauwe dito *f* 13 à *f* 17. — In zaden weinig omgegaan.

AMSTERDAM, 7 *November*. Tarwe en Rogge met weinig handel tot circa vorige prijzen. Tarwe: 128 ℔ b. Pools. *f* 370; 132 ℔ b. dito *f* 380; 123 ℔ j. Vries. *f* 290. — Rogge: 122 ℔ Deensche *f* 253 bij partij. — Gerst flaauw: 108 ℔ ger. Pommer *f* 175; 108 ℔ dito Rost. *f* 178. — Haver in een doen: 85 ℔ Dikke *f* 145.

Koolzaad ½ p. vl. hooger: Deensch 62½, 62 p. vl.; Silezisch 64 p. vl.; o. Fransch 57 p. vl.; op 9 vat in Dec. 63½ p. vl.; April 68 p. vl.; Nov. 69 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 104 ℔ Kon. *f* 220; 109, 110 ℔ dito *f* 260; 108, 109 ℔ Arch. *f* 275; 103, 104 ℔ Mem. *f* 245; 95 ℔ gering dito *f* 195. — Raapolie dadelijk williger, op levering in den beginne willig, later flaauwer en weder williger gebleven: per 6/w. *f* 40,25; vlieg. *f* 39,50 a *f* 38,75; Dec. *f* 39,50 a *f* 38,50 a *f* 39; Mei *f* 38,50 a *f* 38 a *f* 38,25; Sept. *f* 36,50 a 25. — Lijnolie per 6/w. *f* 29; vlieg. *f* 28. — Hennepolie per 6/w. *f* 32,50; vlieg. *f* 31,50.

LONDEN, 3 *November*. De geruchten omtrent de graanwet laten dezelfde ongewisheid bestaan, zoodat de handel onbeduidend bleef; zelfs moest men in 1 a 2 sh. prijsverlaging bewilligen. In entr. werd op de prijzen van Vrijdag gehouden, doch met weinig omgang. Moutgerst is 1 sh. lager. Haver was lusteloos. Meel was moeijelijk te plaatsen. Het regt op vreemde Tarwe bedraagt 16 sh., Gerst 7, Haver 5 en Rogge 9 6.

Van den 5den. Van alle soorten van graan was de voorraad heden onbeduidend; ook waren er weinige koopers; de omzet had niet veel te beteekenen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 8 *November.*

NEDERL. Werkel. Schuld 2½ pCt. 60, $60\frac{3}{16}$, $60\frac{1}{16}$; dito Certificaten 3 pCt. 73¼; Dito dito op rec. 3 pCt. 73¼; Dito

dito 4 pCt. 96, $96\frac{1}{8}$, 96; Amortisatie Syndic. $4\frac{1}{2}$ pCt. $99\frac{7}{8}$; Dito Dito $3\frac{1}{2}$ pCt. 91; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pCt. $157\frac{7}{8}$; Aand. Rijn-Spoorweg $4\frac{1}{2}$ pCt. 118. — BELGIE, $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{4}$. — SPANJE, L. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. $24\frac{3}{4}$, $24\frac{1}{2}$; Dito bij dito, onbep. stukken 5 pCt. $23\frac{1}{4}$, $23\frac{7}{8}$; Dito 3 pCt. $39\frac{1}{2}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $34\frac{9}{16}$, $34\frac{7}{8}$, $34\frac{3}{4}$; Dito Dito Kl. St. $34\frac{1}{4}$; Coupons *Ardoins* $25\frac{1}{8}$, $25\frac{3}{4}$; Passive $7\frac{3}{16}$, $7\frac{1}{4}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $58\frac{3}{4}$, $58\frac{1}{2}$; Dito dito 4 pCt. $57\frac{3}{4}$, $57\frac{7}{8}$. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $106\frac{5}{8}$, Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. $105\frac{3}{4}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $91\frac{5}{8}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $90\frac{1}{2}$; Cert. van Inschrijving in Assignat. 6 pCt. $71\frac{3}{4}$. — POLEN, Aand. met Loting fl. 500 *f* $149\frac{1}{2}$, 150. — Nap. Cert. bij *L. & B.* 5 pCt. $93\frac{1}{2}$; Mex. 5 pCt. 34.

Bij eenige affaire in Integr. was heden de stemming in onze binnenl. fondsen wederom iets minder vast.

Bij die min gunstige stemming heeft zich de markt in Spaansche effecten, ondanks de beter afkomende koersen van Madrid en Parijs, niet verbeterd, blijvende zoowel *Ardoins* als Binnenl. 3 pCt. bijna geheel als gisteren. Ook de handel was veel minder uitgebreid dan de jongste dagen.

Portug. waren op nieuw tot verlaagde koersen aangeboden.

Mex. 5 pCt. Onbep. St. $33\frac{1}{4}$; Bl. Gr. Onbep. Coup. *f* $8\frac{1}{4}$; Grenada Onbep. $21\frac{7}{8}$, 22; Dito v. 100 £ $22\frac{3}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening $4\frac{1}{2}$ pCt.; Prolongatie 5 pCt.; Wissel-Disconto 5 pCt.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. 60 a $\frac{1}{16}$; Handelm. $157\frac{7}{8}$: Ardoins van 510 £ $23\frac{5}{8}$ a $\frac{11}{16}$.

AMSTERDAM, 9 *November*. EFFECTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*)

Integralen $59\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, 60, $59\frac{15}{16}$. Handelmaatschappij $157\frac{1}{8}$. Ardoins £ 510 $23\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$. Dito Coupons $25\frac{1}{4}$, $\frac{5}{8}$. Binnenl. 3 pCts. $34\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$.

In Integralen was heden de handel zeer levendig, en na bereids a $59\frac{3}{4}$ pCt. te zijn verhandeld, vertoonden zich onderscheidene koopers, ten gevolge waarvan de prijs zich weder tot $59\frac{15}{16}$ a 60 heeft verbeterd.

Ook in Ardoins en Binnenl. 3 pCts. was de omzet vrij belangrijk, en na eene neiging tot prijsvermindering bleven eerstgenoemde nagenoeg als gisteren, en laatstgenoemden zelfs iets aangenamer.

De COMMISSARISSEN over de SPIJSUITDEELING aan BEHOEFTIGEN te *Groningen* brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat hunne REKENING en VERANTWOORDING, over den afgeloopen Winter, ter inzage ligt, van Vrijdag, den 7den tot Vrijdag, den 14den November 1845, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. H. KUILENBERG, aan de Groote Markt.

GRONINGEN, 6 November 1845.

Namens de Commissarissen voornoemd:
J. J. CANTER CREMERS,
Secretaris.

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ: *Tot Nut van 't Algemeen*, op WOENSDAG, den 12den November 1845, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat, des avonds te 7 uren. — EXAMEN der KWEEKELINGEN van de DEPARTEMENTS-KWEEKSCHOOL voor SCHOOLONDERWIJZERS. — VERSLAG der COMMISSIE over deze INRIGTING, ENZ.

Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

WINTER-BALS.

VERGADERING van de LEDEN, op DONDERDAG, den 13den November 1845, in het CONCERTHUIS in de Poelestraat, des namiddags te $3\frac{1}{2}$ uren. — INNEMING der REKENING over 1844 — 1845. — KEUZE van DIRECTEUREN.

*** ONDERWIJZERS van den 2den of 3den Rang, die naar de VACANTE SCHOOL van **ZELLINGE** wenschen te dingen, moeten hunne STUKKEN aan den Heer BURGEMEESTER der Gemeente *VLAGTWEDDE* inzenden vóór den 15den November eerstkomende. Men zie wijders de *Bijdragen voor de maand October j.l.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eene DOCHTER HISKE ABELS KLOOSTERMAN, geliefde Echtgenoote van

E. J. SCHUILING,
Trekschipper.

GRONINGEN, 6 November 1845.

*** GRONINGEN, 6 November 1845. Mijne geliefde Echtgenoote CATHARINA HENRICA WARMOLTS beviel heden zeer voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER.

Mr. **R. Y. MULLER.**

Eenigste kennisgeving.

*** GRONINGEN, 8 November 1845. Heden werd van een' ZOON verlost REINDERDINA SIEMELING, Echtgenoote van

T. REIJENGA,
Fabrikant in blanke en verlakte Tin- en Blikgoederen, in de Brugstraat.

Dienende deze voor algemeene kennisgeving.

*** Door Gods goedheid beviel heden morgen zeer voorspoedig van eenen wélgeschapen ZOON FENNA HENDERIKA KOLK, geliefde Echtgenoote van

H. H. BROUWER,
Wijnhandelaar.

OUDE PEKELA, 8 November 1845.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON ANNA DE JONGH, geliefde Echtgenoote van

A. JACOBS,
Genees-, Heel- en Vroedm.

SAPPEMEER, 9 November 1845.

*** Getrouwd:

G. WIJCHGEL,
Practizerend Genees-, Heel- en Vroedmeester
te *Leermens*,
en
A. A. SEBENS,
van *Nieuwolda*.

'T ZANDT, 30 October 1845.

*** Heden namiddag overleed zeer zacht mijn waarde Echtgenoot JACOB KNOT, in den ouderdom van bijna 73 jaren, na eene echtvereeniging van ruim 47 jaren.

GRONINGEN, 6 November 1845.

M. BRAS,
Wed. J. KNOT.

*** Mijne geliefde Echtgenoote CATHARINA JACOBA DIEPHUIS overleed heden, in den ouderdom van 28 jaren en 3 maanden, waarvan ik $4\frac{1}{2}$ jaar met haar in den gelukkigsten echt mogt beleven. Één Zoontje laat zij mij na, dat het verlies eener brave Moeder nog niet kan beseffen.

GRONINGEN, 7 November 1845.

E. VAN DAM,
Koek- en Banketbakker.

*** Heden avond omstreeks 8 uren overleed, zacht en kalm, onze waarde Vader en Behuwd-Vader BRON TER SPILL, in den hoogen ouderdom van bijna 86 jaren.

Bij GRONINGEN, 9 November 1845.

H. J. B. TER SPILL.
Uit aller naam.

*** Door **J. B. WOLTERS** en **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is verkrijgbaar gesteld: eene VOLLEDIGE, GOEDKOOPE, DUNNE *en toch duidelijke* LEESBARE ZAK-EDITIE van

DE NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens **DE GRONDWET** en eenige andere **WETTEN, BESLUITEN EN REGLEMENTEN**, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche wetsbepalingen, voorzien van *een* BEREDENEERD ALPHABETISCH REGISTER, uitgegeven onder toezigt van Mr. *A. OUDEMAN*. In netten linnen band. *Voor Kantoorgebruik f* 6—20; *in Zakformaat f* 4—90.

*** **VAN GORCUM & COMP.**, te *Assen*, maken bekend: 1) dat door hen wordt verzonden de Inteekenlijsten van een werkje: DE GEBOREN ZALIGMAKER: DE CHRISTUS, DE ZOON DES LEVENDIGEN GODS, uit Jes. IX: 5, door *E. VAN SWIETEN*, *gepens. 1ste Lt. der Inf.*, en BUNDEL VOOR DE FEESTGELEGENHEDEN in 1846; dit eerste à 50 cent; 2) dat door hen spoedig zal worden verkrijgbaar gesteld: DRENTSCHE LANDBOUWKUNDIGE ALMANAK 1846, à 15 cent; 3) dat bij hen nog te bekomen zijn, tegen de helft van den eerstgestelden prijs: *G. B. REDDINGIUS*, HERINNERING, ENZ., — en Portretten van wijlen Zijn Wel Eerw.; alsmede WENKEN VOOR ARMVERZORGERS.

*** **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** zal op MORGEN uitgeven en alom verkrijgbaar stellen:

P. HOFSTEDE DE GROOT, **WENKEN OVER DE EIGENE STUDIE**, voor jeugdige Onderwijzers in de Lagere Scholen, ... à *f* 0—50.

M. A. AMSHOFF, **MOED EN VOLHARDING.** Eene TOESPRAAK, gehouden in de derde Algemeene Vergadering van het GRONINGER ONTHOUDINGSGENOOTSCHAP, op den 19den October 1845, ... à *f* 0—15.

Voorts is bij bovengenoemde op de pers en zal op aanstaanden VRIJDAG worden uitgegeven:

VOLKSVOORSCHRIFTEN OM DE **ROTZIEKTE** DER **AARDAPPELEN**, gelijk die in 1845 geheerscht heeft, te behandelen en te genezen; alsmede **INLICHTINGEN** voor de **KWEEKING** van **AARDAPPELEN** IN DEN WINTER, en **AANWIJZING** van het **NUTTIG GEBRUIK** der **AARDPEREN** of **TOPINAMBOURS**; vrij vertaald en met aanteekeningen voorzien; naar het Fransch van *CH. MORREN*, Hoogleeraar in de Kruidkunde en Landhuishoudkunde aan de Hoogeschool te *Luik*, Lid van de Commissie van Landbouw in de Provincie *Luik*, enz., enz. .... à *f* 0—30.

HEDEN AVOND TE ZES UREN PRECIES,

VERVOLG DER VERKOOPING van de **BIBLIOTHEEK** van wijlen Mr. SCATO LOHMAN, en wel: *Oude* en *nieuwe Regtsgeleerdheid* en *oude Literatuur;* WOENSDAG, DONDERDAG en VRIJDAG: *Nieuwe Litteratuur, enz.*, benevens eene verzameling REGTSGELEERDE, MEDISCHE en THEOLOGISCHE BOEKEN, ENZ.

De Verkoop heeft plaats in het REVENTER van het Burger Weeshuis.

*** Die iets te VORDEREN heeft van- of VERSCHULDIGD is aan wijlen **J. H. BENES**, wordt verzocht, binnen 6 weken daarvan Opgave of Betaling te doen aan J. J. BENES, te *Assen*.

FRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.

De **REEDERIJ** maakt bekend, dat, hoezeer bij hare Annonce, geplaatst in het *Handelsblad* van den 4den dezer, het STAKEN der VAART met ZONDAG, den 9den dezer, was aangekondigd, door de Stoomboot *FRISO*, op daartoe bekomen aanvrage, nog ÉÉNE REIS van *AMSTERDAM* naar *HARLINGEN* en terug zal worden gemaakt, en dat wel op DINGSDAG, den 11den dezer, van *Amsterdam*, en op WOENSDAG, den 12den dezer, van *Harlingen*, des ochtends op den gewonen tijd.

HARLINGEN, 6 November 1845.

GROOTE HOUTVERKOOPING.

Op DONDERDAG, den 13den November 1845, des voormiddags te 10 uren, zullen publiek worden verkocht: Ongeveer 12,000 voeten extra mooije MUNSTERSCHE EIKEN BALKEN, BOGTEN en KROMHOUTEN van onderscheidene dikte en lengte, als ook ZWARE MOLENASSEN, liggende bij den Molen *de Vriendschap*, van den Heer H. BLOUW, buiten het Kleine Poortje, bij *Groningen*.

Mr. J. W. QUINTUS; *Nots.*

*** Mr. **E. J. OFFERHAUS**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op Vrijdag, den 19den December 1845, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Wedw. J. S. BONTEKOE, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Den EIGENDOM van de helft van ongeveer 6 Bunders LAND, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, bij den Heer F. KAMERLING en Vrouw onder vaste Beklemming in gebruik, voor eene, jaarlijks op Gregorie verschijnende, huur van *f* 42—00.

II. Den EIGENDOM van eene halve heerd LAND, groot 16 B., 60 R. en 40 E., gelegen te *Spijk*, bij KORNELIS HENRICUS BUSZ en Vrouw onder vaste Beklemming in gebruik, voor eene, jaarlijks op Midwinter verschijnende, huur van *f* 132—00.

Mr. E. J. OFFERHAUS, *Nots.*

FIRMA **VAN CLEEFF & HESSELINK.**

1. DONDERDAG, DEN 13DEN NOVEMBER E.K.,

EXTRA VERKOOP voor en in 't VERKOOPLOKAAL bij den Apoortenboog, van een uitmuntend assortement **MAHONIE-, EIKEN- en ANDERE MEUBELEN** en verder netten **INBOEDEL**, waaronder 2 fraaije nieuwe MAHON. SECRETAIRES, een dito lichtgekl. EIKENH. KISTKABINET, KOLOM-, UITTREK- en ANDERE TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN en verdere HUISHOUDELIJKE GOEDEREN, BEDDEN met TOEBEHOOREN, GOUD en ZILVER, waaronder een GOUDEN HOROLOGIE, BIJBEL met GOUD, OORHANGERS, RINGEN en SPELDEN, ZILVEREN LEPELS, VORKEN, enz. Morgen, Woensdag namiddag en 's morgens op den Verkoopdag voor een ieder te bezien.

2. *Op Maandag, den 17den Nov.*

e.k., des voormiddags te 10 uren en vervolgens, zal, ten verzoeke en voor de Behuizing van Mejufvr. E. TER WOLBEEK, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, door vertrek naar elders, aan den hoogstbiedenden worden verrkocht: een complete zoo goed als nieuwe **KRUIDENIERS- en LIKEURWINKEL** met LADEN, VAKKEN en DOOZEN en SLANG, DITO RONDE TOONBANK met TOEBEHOOREN, DRAAIJENDE OLIEBAK met BLIK gevoerd, GROOTE KOFFIJBRANDER met IJZEREN BAK, DITO KOFFIJMOLEN, SUIKERRASP, WINKELTROMMEN, TABAKS- en ERWTEVAATJES, KOPEREN SCHALEN en BALANSEN, KOPEREN en IJZEREN GEWIGTEN, TINNEN MATEN en KOPEREN TRECHTERS, GROOTE WITTE LIKEURFLESSCHEN met ETIQUETTES, KOPEREN WINKELLAMP en verdere WINKELGEREEDSCHAPPEN; voorts de KRUIDENIERSWAREN, diverse THEEËN, KANDIJ, SUIKER, RIJST, KRUIDERIJEN, SIGAREN, diverse LIKEUREN en WIJNEN, alsmede eenige HUISMEUBELEN, waaronder een best AANREGT met 2 KASTEN, ENZ. Alles Zaturdag bevorens, des namiddags van 2—5 uren, te bezien.

De op WOENSDAG, den 12den November 1845, geannonceerde Verkoop van het OVERDEKT TJALKSCHIP, genoemd *VROUW MARGARETHA*, liggende in de Schipsloot te *Visvliet*, zal *niet* op dien, maar op eenen nader te bepalen dag plaats hebben.

Mr. M. DE MUINCK.

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van den Heer Baron VAN HAERSOLTE VAN DEN DOORN, op DONDERDAG, den 20sten November 1845, des avonds te 5 uren, ten Huize van H. J. NIEBOER, te *Hoogezand*, publiek verkoopen:

Eene wéldoortimmerde HEEREN BEHUIZING en SCHUUR, met ERF, TUIN en BOUWLAND, groot $\frac{3}{4}$ Bunder, gelegen op het *Hoogezand*, Zuidzijde, laatst bewoond bij den Heer Mr. M. J. TER HAZEBORG. — De Voorwaarden leze men 14 dagen bevorens ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

*** De Weduwe G. J. STAAL en Kinderen te … *wolde*, Provincie *Drenthe*, zijn voornemens, ten o… van den Notaris **HOFSTEDE**, te *Norg*, publiek … koopen: Een HUIS en ERF, APPELHOF en TU… benevens zes Bunders BOUWLAND, elf Bunders W… LAND en vierentwintig Bunders HOOILAND, alles … en gelegen te *Eelderwolde* voornoemd, en plus min… Bunders HOOILAND, in de Gemeente *Haren* geleg… dit Huis hebben gedurende meer dan 20 jaren me… gevolg Visch- en andere Partijen plaats gehad. — De… kooping zal gehouden worden op Donderdag, den … November 1845, des voormiddags te 11 uren, ten… van H. HILBRANTS, Wz., te *Eelde*.

*** Ten overstaan van Mrs. **R. DE SITTER** en … **VICTOR**, Notarissen, te *Winschoten* residerende, ge… de Erven van den Heer E. K. GROENEVELD, in… *Ontvanger van 's Rijks Middelen te Winschoten* … MAANDAG, den 8sten December 1845, des avonds … uren precies, ten Huize van den Logementhouder … DIJKSTERHUIS, te *Winschoten*, publiek te verko… Eenige **ONROERENDE GOEDEREN**, tot die… tenschap behoorende, als:

Eene nieuw getimmerde BEHUIZING aan de Toren… Eene BEHUIZING en een' TUIN bij de R. C. Kerk. … BEHUIZINGEN in den Wevershorn. Drie TUINEN … Vier AKKERS op de Gaste, alles onder *Winschot*… Drie Perceelen MEERLAND onder *Oostwold*, nos… 23 en 24 van het *Huninga-Meer*, groot ruim 18 Bu… Den EIGENDOM, groot *f* 100—00, eener *Boerenpla*… *Winschoter Zuiderveen*, bij H. NIEBOER onder Be… ming. Den EIGENDOM eener *Behuisde Plaats* te … *melander Wijk*, in pacht bij ROELF R. STUUT, … *f* 30—00 des jaars; en TWEE ZESTIGSTE AANDE… in het KOFSCHIP *ELSINA CATRINA*, Ka… RUIBINGH.

GROOTE HOUTVERKOOPING
IN HET
Tolberder Bosch,

ten overstaan van den Notaris Mr. C. DE RANITZ… VRIJDAG en ZATURDAG, den 12den en 13den Dece… 1845, telkens des morgens te 9 uren te beginnen.

De Gebroeders **B. & K. & B. SMEDES** … *Nieuwe Schans*, gedenken, in de maand De… ber 1845, of in het begin van Januarij … publiek ter Verkoop te presenteren: hunnen gr… en goed onderhouden achtkanten **WINDMOL**… voorzien van twee paren PELSTEENEN, een … ROGGE- en een paar WEITESTEENEN, staande i… *Molen-Bastion* van de *N. Schans*, met derzelver groo… aanzienlijke **BEHUIZING**, staande aan de Voorstraa… gemelde Schans.

Kunnende over de Perceelen een gedeelte van den K… schat, naar behoorlijken Interest, blijven staan. De … Perceelen zijn van heden tot aan den 15den Decembe… de Gebroeders SMEDES ook UIT DE HAND TE K…

*** In het laatst van de maand DECEMBER 1845 … nader te bepalen tijd en plaats, zal publiek te koop … den gepresenteerd:

I. Eene ruime en wél betimmerde BEHUIZING, … zien van vele Gerijfelijkheden, waarin sedert onheuge… jaren, met het beste succes, de NEGOTIE in **KRUI… NIERS-** en **ELLEWAREN**, benevens de **H… BERGIERSAFFAIRE** is gedreven; voorts eene d… aan verbondene ruime SCHUUR, met STALLING… alsmede de daarbij behoorende GROND; alles staande … gelegen te *Houwerzijl*, Gemeente *Ulrum*; wijders de … KLEMMING van ongeveer $3\frac{1}{2}$ Bunders kostelijk oud *G… land*, nabij voormelde Behuizing gelegen; en

II. Eene BEHUIZING met HOF, TUIN en ver… daarbij behoorende GROND; alsmede ruim een Bu… best LAND, staande en gelegen bij *de Weem*, onder … *dorp*, Gemeente *Ulrum*.

Alles behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen Koopman LUBBERT DERKS KUIPERS en Vrouw.

Mr. H. VAN BOLHUIS,
Notaris en *Prokureur.*

TE HUUR,

om met den 1sten Februarij of Mei aanstaande te … vaarden: Eene BOVENWONING met drie Vertrek… ruimen Zolder, Put- en Regenwater en vrijen Opgang i… Heerestraat, op den hoek van den Caroliweg. Te bevr… bij H. BEEKHUIS DAMSTÉ.

BRANDON EN COMP…
te Groningen,

berigten, dat zij eenige Artikelen tot **verminder…** **prijzen** *zullen* **UITVERKOOPEN**, … **Satijnen, Crenoline en Everlasti… COLS**, *met en zonder* **Slippen, Heer… ECHARPS, BOORDEN, Voor-… Overhemden, O. I. Zijden FOULARD…** *een partijtje* **Ondergoed**, *als:* **Lamswoll… PANTALONS, Onderhemdjes, Fl… nellen Hemden, Ongebleekte Katoen… ONDERPANTALONS, KOUSEN … SOKKEN, Lakensche Tafelkleede… Berliner** *en andere* **HUISJAPONNEN**, … *mede* **SPIRITUS GASLAMPEN**, *en vele* **G… LANTERIEN en PARFUMERIE…**

BIJ C. KREBS,
Poelestraat, te Groningen,

Goed GEWATTEERDE **DAMES MANTELS** *f* 10—…
" " **KINDER MANTELTJES** *f* 3—…

WINTERSTOFFEN.

De ondergeteekende maakt aan hare geachte Begunstig… bekend, dat zij ontvangen heeft MODELLEN voor DAM… MANTELS; verder eene ruime sortering FRANSCH… ZIJDEN en MOUSSELINES, benevens WINTERDOEKE… SHAWLS, MANTELSTOFFEN, ENZ. Door ruim… inkoop is zij in staat gesteld, om alles uiterst zuinig … leveren, waartoe zij zich beleefdelijk houdt aanbevolen.

T. M. HEIDEGGERS.

*** De ondergeteekende maakt aan hare geëerde Begu… stigers bekend, dat zij de NIEUWE MODELLEN v… **WINTERHOEDEN** heeft ontvangen.

F. VAN SLOGTEREN,
op den hoek van de Peperstraat.

*** De ondergeteekende, op heden de Affaire van **VE… WER** en **GLAZENMAKER**, benevens al het tot de u… oefening van dit Vak behoorende, voor EIGENE REKENIN… begonnen hebbende, beveelt zich deswege ten vriendelijk… in de gunst van zijne geëerde Stadgenooten; belovende ee… allezins prompte en civiele bediening.

H. J. MORAK,
Martinikerkhof, lett. M 84.

*** Een fatsoenlijke **GETROUWDE VROUW**, wi… Kind met elf weken overleden is, verlangt een KIND a… de BORST. Adres bij den DRUKKER DEZER.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdruk…